

Petak, 26. oktobar 2007.
Statusna konferencija
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 14.15 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite

SUDIJA MOLOTO: Izvinjavam se zbog kašnjenja. Dobar dan svima. Molim vas gospođu sekretarko da najavite predmet.

sekretar: Hvala vam. Dobar dan, časni Sude. *Predmet IT-06-90-PT, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA MOLOTO: Dobar dan još jednom. Molim da nam se strane predstave. Da počnemo sa Tužilaštvom?

TUŽILAC TIEGER: Dobar dan časni Sude. Alan Tieger, Laurel Baig i referentkinja predmeta Donna Henry-Frijlink za Tužilaštvo.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Tieger. Za gospodina Gotovinu?

ADVOKAT KEHOE: Dobar dan, časni Sude. Greg Kehoe i Luka Mišetić za generala Gotovinu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Kehoe. Za gospodina Čermaka?

ADVOKAT KAY: Steven Kay za gospodina Čermaka.

SUDIJA MOLOTO: Dobar dan, gospodine Kay. Hvala vam puno, gospodine Kay. I za gospodina Markača?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Dobar dan, časni Sude. Obrana gospodina Markača - Goran Mikuličić i Nikola Kuzmanović.

SUDIJA MOLOTO: Da li sam čuo da ste rekli...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Izvinite, izvinite, moja greška. Trebalo je da kažem Tomislav Kuzmanović.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Mikuličiću. Gospodine Kay i gospodine Kuzmanoviću, ovo je vaše prvo pojavljivanje. Mogu li da iskoristim ovu priliku da vam poželim dobrodošlicu na ovaj Sud?

ADVOKAT KAY: Hvala vam puno, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala vam, časni Sude. Cenim to.

SUDIJA MOLOTO: Hvala. Pre nego što nastavimo, da utvrdimo kakvo je zdravstveno stanje optuženih. Prvo ću njima da se obratim, kako bismo potvrdili da mogu da prate postupak na njihovom jeziku. Počecu sa vama, gospodine Gotovina?

OPTUŽENI GOTOVINA: Časni Sude, hvala na pitanju, sve razumijem, sve je u redu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Gospodine Čermak?

OPTUŽENI ČERMAK: Časni Sude, sve je u redu, sve je u potpunom redu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Čermak. Gospodine Markač?

OPTUŽENI MARKAČ: Časni Sude, sve je u redu.

SUDIJA MOLOTO: Da sada gospodo porazgovaramo na trenutak o vašem zdravstvenom stanju. Da li imate ikakve zabrinutosti koje bi želeli da pokrenete. Poćecemo opet od vas, gospodine Gotovina?

OPTUŽENI GOTOVINA: Časni Sude, hvala na pitanju, sa mnom je sve u redu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Drago mi je što to ćujem, gospodine Gotovina. Gospodine Čermak?

OPTUŽENI ČERMAK: Časni Sude, moje zdravlje je u potpunom redu i sve je u redu. Hvala.

SUDIJA MOLOTO: Opet mi je drago da to ćujem. Da, gospodine Markač. Postoje neke zabrinutosti po pitanju vašeg zdravlja?

OPTUŽENI MARKAČ: Časni Sude, moje zdravlje je drastično narušeno u poslednjih mjesec dana, ali promjenom ove terapije oćekujemo da će se zdravlje uskoro poboljšati.

SUDIJA MOLOTO: Pretresno veće veoma žali što ćuje da se vaše zdravstveno stanje pogoršalo u poslednjih mesec dana, ali se nadamo da ste u dobrim rukama i da se dobro brinu o vama. Hvala vam puno, gospodine Markač. Da se sada vratimo na pitanja po rasporedu ove statusne konferencije, a to će biti uglavnom ista pitanja o kojima se juće razgovaralo na sastanku po *Pravilu 65ter* sa višim sudskim savetnikom. Pre svega, želim da kažem da je poslednja statusna konferencija u ovom predmetu održana 6. jula (2007. godine). Gospodin Čermak je 19. septembra obavestio Pretresno veće kao i Odeljenje za Pravnu pomoć i pritvor – da je odabrao novog zastupnika gospodina Stevena Kaya, kao i novog ko-zastupnika gospodina Andrew Cayleya. Mi smo veće poželeli dobrodošlicu gospodinu Kayu u Sud. 27. septembra. Zamenik sekretara je smenio bivšeg zastupnika, gospodina Prodanovića i gospođu Sloković kao pravne zastupnike gospodina Čermaka, a umesto njih je imenovao gospodina Stevena Kaya kao glavnog zastupnika na strani gospodina Čermaka. A kada se radi o gospodinu

Cayleyu, čuo sam od svog osoblja da se još uvek čeka odluka zamenika sekretara u vezi sa njegovim imenovanjem, a to će se možda dogoditi u roku od nedelju dana. Gospodine Kay, pre nego što vas upitam da li je na adekvatan način izvršena predaja ovog predmeta od gospodina Prodanovića i gospođe Sloković, da vas pre toga pitam nešto vezano za vaše zastupanje u ovom predmetu. Pretresno veće je obavешteno da ste vi gospodine Kay imenovani za zastupnika Odbrane optuženog gospodina Ivana Čermaka. Na osnovu javnih dokumenata... ali, pre nego što to kažem, samo da napomenem da smo dobili poruku od sudije Oriea, koju bih želeo u celosti da pročitam. Ona glasi ovako: "Na osnovu javnih dokumenata, lako se može ustanoviti činjenica da ste vi u prošlosti bili ko-zastupnik zajedno sa tadašnjim zastupnikom Odbrane Alphonseom Oriem u *Predmetu Duško Tadić* – pred ovim istim Tribunalom." Sudija Orie je mišljenja, i tražio je da obavestim svakoga danas ko je ovde prisutan da saradnja koja je postojala između njega i gospodina Kaya kao ko-zastupnika u vreme suđenja u *Predmetu Tadić*, nema nikakve veze sa sadašnjim predmetom. To je bilo toliko davno da nema nikakve zabrinutosti sa njegove strane povodom sprovođenja njegovih dužnosti na subjektivno i objektivno nepristrastan način. Međutim, ukoliko bilo koja strana u ovom predmetu smatra drugačije i želi da postupi na osnovu *Pravila 15*, to onda treba da učini bez odlaganja. I ja bih želeo od vas da čujem šta o tome mislite za otprilike nekih nedelju dana... najranije. Da, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mi možemo sada da iznesemo naš stav. Mi ne vidimo nikakav problem sada. Dakle, to bi bio stav gospodina Gotovine u ovom trenutku.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine. Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, što se tiče naše Obrane, također nemamo nikakvih zapreka za postupanje gospodina Kaya u ovom predmetu.

SUDIJA MOLOTO: Koji je vaš stav, gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Hvala vam puno, časni Sude. Mislim da je izjava sudije Oriea u potpunosti na mestu u datim okolnostima. Potpuno je javna stvar da sam ja pre mnogo godina, mislim da je to bilo 1996. godine, da smo on i ja bilo ko-zastupnici u prvom predmetu pred ovim Tribunalom. Uobičajena je stvar u mnogim sudskim jurisdikcijama da članovi advokata prelaze u sudije, i ja sam imao iskustva u 30 godina prakse kada sam se pojavljivao pred mnogim kolegama sa kojima sam prethodno bio u nekom predmetu, čak i delio kancelariju s njima, da bi se u kasnijim godinama pred njima pojavljivao kao zastupnik, dok su oni postali sudije, i to je sve bilo potpuno na mestu i nije dovodilo ni do kakve javne zabrinutosti. Dobro je poznato da se takve stvari događaju, i da sve strane moraju da obavljaju svoje dužnosti u interesu pravde, i to je vaša obaveza u krivičnom procesu. Ja sam zahvalan zbog takve izjave sudije Oriea i što je naveo da se radi o javnim dokumentima, i što se to pokrenulo na početku moga zastupanja u ovom predmetu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Kay na tome.

prevodioci: Molimo vas, časni Sude, da uključite mikrofون.

SUDIJA MOLOTO: Izvinjavam se. U transkriptu stoji da je gospodin Mikuličić rekao da nema problem sa pojavljivanjem gospodina Kehoea u ovom predmetu. Mislili ste na gospodina Kaya, gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Naravno, časni Sude. Ja sam isto primijetio pogrešku u transkriptu, ali ja sam rekao za gospodina Kaya.

SUDIJA MOLOTO: Mi smo samo želeli da budemo sigurni da je u zapisniku sve tačno navedeno. To je sve. Hvala vam puno. Ako sada mogu da se vratim na vas, gospodine Kay. Moje pitanje je: da li je izvršena adekvatna primopredaja predmetnih spisa od gospodina Prodanovića i gospođe Sloković, kako biste mogli da zastupate gospodina generala Čermaka u ovom predmetu?

ADVOKAT KAY: Časni Sude, primopredaja je izvršena na adekvatan način. Postoje još neki dokumenti koji mi nisu predati, ali sam ja o tome razgovarao sa prethodnim zastupnicima, i oni su mi rekli da će rešiti to pitanje. Mi smo bili u mogućnosti da izvršimo popis materijala iz ovog predmeta, koji se odnosio na izjave svedoka po *Pravilu 65 ter*. Takođe je u toku i pregled dokaznih predmeta po *Pravilu 65 ter*, i uverili smo se da imamo većinu materijala kod sebe. A takođe smo u kontaktu sa Tužilaštvom kada je u pitanju bilo šta što bi možda nedostajalo.

SUDIJA MOLOTO: Da li sam razumeo da je predaja bila toliko sveobuhvatna da vas je dovela u mogućnost da krenete sa radom u ovom predmetu u što je moguće kraćem roku? Drugim rečima, nije se radilo samo o primopredaji dokumenata, već i vašim o razgovorima sa njima o bilo kom nerešenom pitanju sa kojim su oni možda upoznati u predmetu, kako biste vi mogli da se pripremite za njih?

ADVOKAT KAY: Da, časni Sude. Zadovoljan sam svojom pozicijom.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Onda je moje sledeće pitanje: koliko će vam vremena biti potrebno da se pripremite za suđenje? Dobio sam nagoveštaj vašeg odgovora juče, ali bih želeo to danas da čujem od vas?

ADVOKAT KAY: Da, časni Sude. Moja pozicija se zasniva na sledećim faktorima: Pre svega, količina dokaznih predmeta u ovom predmetu. Kao što sam rekao pred Sudom, upravo sam izvršio uvid u materijale. Ima oko 160 izjava svedoka na listi za suđenje po *Pravilu 65ter*, dokaznih predmeta po *Pravilu 65ter*, obelodanjenih dokumenata, kao i dokumenata za koje se namerava da se koriste tokom suđenja ima oko 40 gigabajta. Ja časni Sude nažalost još uvek ne znam koliko je časni Sud upućen u kompjutere, ali mi je rečeno...

SUDIJA MOLOTO: Potpuno sam nepismen.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, meni je rečeno da je to 40 starih kompjutera sa kojima sam ja radio.

SUDIJA MOLOTO: Ni pominjanje starih kompjutera mi ne ide u prilog.

ADVOKAT KAY: Časni Sud ima jednu prednost u odnosu na mene. Ali se radi o velikoj količini materijala. Mogu to ovako da kažem, jer je u pitanju pravna terminologija: Dokazni predmeti sa kojima sam radio u prethodnom predmetu na ovom Sudu, u *Predmetu Milošević*, tih dokumenata je bilo otprilike 20 gigabajta, zadnji put kada sam ja brojao, a to je bilo verovatno pre...

SUDIJA MOLOTO: O kom Miloševiću je reč?

ADVOKAT KAY: Slobodanu Miloševiću.

SUDIJA MOLOTO: Slobodanu? U redu.

ADVOKAT KAY: Bilo je 20 gigabajta dokaznih predmeta, i to verovatno pre nego što sam ubacio poslednju zbirku dokumenata u sistem. Tako da me to ispunjava jezom, iako imam iskustva sa tim kako se prolazi kroz sav taj materijal, a za to treba prilično vremena. Tako da ću svoj odgovor časnom Sudu dati ovom informacijom. A moja je dužnost da se potpuno priprelim. A ukoliko to ne budem, svako ko bude vršio uvid u ovaj predmet i bude video kada mi je predmet predat, neće biti opravdanja ukoliko ne budem imao dovoljno vremena za pronalaženje važnog materijala. Po mojoj proceni, za to će biti potrebno godinu dana pripreme. I ja sam rekao višem sudskom savetniku, da ću 1. oktobra sledeće godine biti spreman za suđenje, kao što sam rekao - na osnovu količine materijala koju trenutno imam i koju sam do sada pregledao. Dakle, časni Sud će svakako biti suočen sa tom količinom materijala na osnovu obelodanjivanja dokaznih predmeta po *Pravilu 65 ter*, i ja ne znam kako će to... u kojoj meri će Sud sa tim moći da se nosi. Iz toga će možda proizaći problem funkcionisanja u sudskom procesu, ali svakako u smislu priprema, kada se mora pronaći put kroz toliku količinu materijala, ja smatram da će za to biti potrebna značajna količina vremena. Sledeća stvar je da još nismo dobili obelodanjene ekspertske izveštaje Tužilaštva, koji su značajni svedoci u ovom predmetu. Pre svega mislim na dva svedoka: jedan je general Pringle, a drugi je gospodin Theunens, koji je ekspert koji radi za Tužilaštvo. Juče nam je rečeno da se njegov izveštaj očekuje negde u februaru mesecu sledeće godine. Njegov izveštaj je krajnje važan, jer ono što on kaže kao veštak, a ja sam imao iskustva sa njegovim svedočenjem u drugom suđenju – Slobodanu Miloševiću, i poznata mi je količina materijala koju je on u stanju da upotrebi, kao i količina informacija koje je u mogućnosti da iznese. Mi ćemo morati da pošaljemo njegove materijale i zaključke našem ekspertu, kako bismo dobili podršku i pomoć u vezi sa stavovima i svedočenjem koje će on dati. I za to je potrebno vreme. Pronaći međunarodne eksperte nije lak zadatak, i zbog toga Tužilaštvo i ima svoje eksperte u vidu gospodina Theunensa. Dobro je poznata činjenica da je to zbog toga kako bi olakšali sebi vođenje predmeta. Ali i na nas pada obaveza da sastavimo izveštaj o tome šta on iznosi pred Sud kao veoma značajan svedok u ovom predmetu, koji iznosi jako mnogo dokumenata koji se odnose na komandovanje i vojnu strukturu, informacije na kojima će Sud zasnivati svoju presudu.

SUDIJA MOLOTO: Vi gospodine Kay razumete da ukoliko bi se samo ograničili na vreme koje ste vi naveli da vam je potrebno za pripremu suđenja, da bi se vi u tom

slučaju pojavili tada pred Generalnim Sekretarom UN-a, jer ovog Tribunala više ne bi bilo?

ADVOKAT KAY: Hteo sam da kažem da je uvek veliko zadovoljstvo pojaviti se pred generalnim sekretarom, ali još uvek nisam imao to zadovoljstvo, čak ni pred Savetom bezbednosti. Ali u vezi sa tim, ja shvatam sa kakvim problemom smo mi suočeni, ali mi radimo u interesu pravde, a znam da to čini i časni Sud. Mi nosimo taj teret i imamo tu obavezu. I oni od nas koji moraju na svojim ramenima da nose tu odgovornost, moraju da se pobrinu da mi izvršimo svoje obaveze na adekvatan način, da kada se u budućnosti bude vršio uvid u ovaj predmet, ljudi mogu da kažu da je u njemu posao obavljen na pravi način, i to je ono što me prvenstveno brine, kada mi je već zatraženo da iznesem svoju poziciju.

SUDIJA MOLOTO: Čuo sam ono što ste mi rekli.

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA MOLOTO: Imajte na umu moj nedavni komentar.

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA MOLOTO: Vi razumete da zbog toga možda nećete dobiti vreme od godinu dana?

ADVOKAT KAY: U redu, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Ja sada neću odgovarati na pitanje koliko će vam vremena biti dozvoljeno. Sve to zavisi kako će se predmet razvijati.

ADVOKAT KAY: Shvatio sam, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Možemo li sada, ukoliko još neko nema nešto da kaže o temi o kojoj smo razgovarali sa gospodinom Kayom, da pređemo na sledeće pitanje. Da li Tužilaštvo ima neki komentar?

TUŽILAC TIEGER: To je u vezi i sa drugim pitanjima o kojima će se govoriti časni Sude, tako da ću zadržati svoje komentare do tog trenutka, ili da direktno odgovorim na ovo što je gospodin Kay upravo rekao?

SUDIJA MOLOTO: Vi ne želite da date komentar na informaciju da će ekspertska izveštaj biti gotov tek u februaru mesecu?

TUŽILAC TIEGER: Ja ću se izjasniti o obe te stvari.

SUDIJA MOLOTO: U odgovarajućem trenutku?

TUŽILAC TIEGER: Da.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Da li ima neko komentar u Odbrani?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Ništa? Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, ako ja mogu? Vama je poznato da sam ja novi u predmetu, i da i ja imam slične probleme u pripremi. Znam da već imamo tim na terenu i da nismo u identičnoj poziciji kao gospodin Kay. Međutim, ja... i meni je potrebno vreme kako bih ušao u ovaj predmet. Još uvek nisam imao uvid u išta drugo osim javne dokumente i svakako jasno je u Optužnicu, tako da je meni potrebno vreme, kako sam i preneo pravnom zastupniku juče, najmanje do sredine leta – jula ili avgusta meseca sledeće godine, kako bih mogao da izvršim uvid u sve materijale i dokumente. I ja želim da Sud sa tim bude upoznat. Svakako da se moja situacija razlikuje od situacije gospodina Kaya, koji mora da krene od samog početka, ali ja sam želeo da o tome obavestim Sud.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Kuzmanoviću. Ja sam nameravao i vama da se obratim, ali vam se zahvaljujem što ste iskoristili mogućnost kako bi na brži način to izneli. Vi ste čuli moje komentare upućene gospodine Kayu? Oni se jednako odnose i na vas. Hvala vam. Ovim je rešeno pitanje koje se ticalo gospodina Kuzmanovića. Sada bih prešao na sledeće pitanje po rasporedu, a tiče se zastupnika generala Gotovine, ili sam pogrešio? Samo trenutak. Izvinite. Ako bi mogli da se pozabavimo pitanjem koje se odnosi na zastupnike gospodina Markača. Rešili smo pitanje u vezi gospodina Kuzmanovića kao takođe novog zastupnika. Želim da vam kažem, gospodine Kuzmanoviću, da sam ja razumeo da još uvek vaše imenovanje nije stiglo iz Sekretarijata Suda, ali da ste vi dobili dozvolu da prisustvujete današnjoj Statusnoj konferenciji. Dakle, vaše imenovanje, kako sam ja shvatio, samo čeka potvrdu vašeg Vrhovnog suda - da uživajte dobar glas. Da li je to tačno?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, to je tačno.

SUDIJA MOLOTO: To je samo formalna stvar?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Tako je. To je već urađeno, ali se čeka moj povratak u Sjedinjene Države, kada ću ja to odmah zatim dostaviti Sekretarijatu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: I hvala vam, časni Sude, što ste mi dozvolili da prisustvujem danas zasedanju.

SUDIJA MOLOTO: Svakako ste dobrodošli. A vi ste takođe u ovom predmetu prethodno bili ko-zastupnik?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Nisam u ovom predmetu, časni Sude. To sam bio u *Predmetu Čelebići* tokom 1998. godine, i pre ovoga sam u *Predmetu Herceg-Bosna* zastupao gospodina Stojića. To je bilo otprilike pre godinu ipo dana. Ja se nalazim na spisku odobrenih zastupnika, ali u ovom predmetu još nisam bio ranije, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Kada smo već kod zastupnika za gospodina Markača, shvatio sam da je juče rešeno pitanje o tome da bi bivši zastupnik gospodin Šeparović radio kao istražitelj. Kako sam ja shvatio na konferenciji po *Pravilu 65 ter*, on neće biti angažovan od strane tima generala Markača da bude istražitelj. Da li je to tačno, ili da li možete to da prokomentarišete, gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude. Nakon poznatog ishoda događaja sa pozicijom kolege Šeparovića, Obrana generala Markača obratila se je Tajništvu sa prijedlogom da mu se dopusti sudjelovanje u Obrani u svojstvu istražitelja. Obrana generala Markača dobila je negativan odgovor, i mi smo time smatrali da je ovaj predmet zaključen. Dakle, o tome smo juče obavjestili i na *65ter* konferenciji, i ne bismo dalje to pitanje više uvodili kao predmet razgovora.

SUDIJA MOLOTO: Pre nego što ostavimo to pitanje po strani, želim da bude potpuno jasno značenje onoga što ste rekli - da se tim Odbrane gospodina Markača obratio Sekretarijatu kako bi on odobrio da gospodin Šeparović učestvuje u vašem timu kao istražitelj. Tim Odbrane generala Markača nije dobio negativan odgovor i da ste vi time smatrali da je to pitanje završeno. A šta je rešenje tog pitanja, gospodine? Da li će on biti ili neće biti deo vašeg tima delujući u pozadini ili ne?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Gospodin Šeparović neće biti u nikakvoj formalnoj ulozi u Obrani generala Markača. Mi poštujemo odluku Vijeća koje je utvrdilo konflikt interesa, i u tom smislu ćemo se ponašati.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno gospodine Mikuličiću, ali kako bi bilo potpuno jasno, on će imati neformalnu ulogu?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Gospodin Šeparović neće imati niti neslužbenu ulogu u Obrani generala Markača, osim što će proći izvestan broj vremena da te materijale koje je on sakupio tijekom četiri godine pripremanja za Obranu naprosto prenese na drugi dio Obrane i da se druga... drugi dio Obrane s time upozna. Više od toga ne.

SUDIJA MOLOTO: Da li sam vas razumeo, gospodine, da ste rekli da on još uvek nije predao materijale? Vi ste zajedno sa njim bili ko-zastupnik, tako da koji god materijal on da poseduje, trebalo bi i vi da ih imate. Ali čak iako ima neke materijale koje vi nemate, ja ne mogu da verujem da oni do ove faze procesa još nisu predati?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, možda sam se krivo izrazio. Nije riječ o tome da gospodin Šeparović nije predao materijale... Dakle, možda sam se krivo izrazio, da ponovim. Nije riječ o tome da sam rekao da gospodin Šeparović nije predao sudske materijale, nego je riječ o tome da on iz ranog... iz ranih dana pripreme za ovaj predmet, dakle, govorimo o periodu unatrag četiri godine – je radio neke svoje bilješke. On se je obvezao da će proći kroz te svoje bilješke i da će onda na osnovu toga obavijestiti Obranu da li još nešto postoji što bi na osnovu tih bilježaka trebalo identificirati ili ne. Ali i inače, kompletan sudski materijal, dakle *supporting* materijal – *disclosure* i materijal koji je Obrana pribavila određenim istražiteljskim radom na

terenu je u posjedu Obrane generala Markača. Prema tome, s te strane nema nikakvih problema.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Pretresno veće može da prihvati da osim nekih beležaka, gospodin Prodanović neće više imati od sada pa na dalje nikakve veze sa Odbranom gospodina Markača?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Tako je, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Da li bilo ko ima neki komentar na ovu temu pre nego što pređemo na sledeću tačku? Gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Upravo smo videli u transkriptu sa mojim *case managerom* gospodinom Makom da umesto Šeparović stoji Prodanović.

SUDIJA MOLOTO: Izvinjavam se. Mislim da sam ja ovoga puta pogrešio. Primite moje izvinjenje. U redu. Još neko? Tužilaštvo?

TUŽILAC TIEGER: Ne, časni Sude. Hvala vam.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude. Hvala vam.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vama. Sada ćemo se obratiti zastupnicima generala Gotovine. Dakle, u vezi sa navodima o sukobu interesa gospodina Kehoea. Da počnem od toga da je 3. oktobra (2007.godine) Tužilaštvo izvršilo nalog ovog Pretresnog veća da dostavi informacije koje se tiču ranije saradnje gospodina Kehoea, ukoliko je bilo saradnje, a koja je u vezi sa ovim predmetom i kancelarijom Tužilaštva. Informacija i materijali su dostavljeni *ex parte* i u poverljivom obliku samo Pretresnom veću. Kažem da je to učinjeno *ex parte*, jer ću se ja nakon što sa ovim završim obratiti gospodinu Tiegeru, i pitaću ga ko je još dobio te papire. Mi smo pregledali navode i osetili smo potrebu da se oko toga obratimo stranama u postupku. Prva stvar o kojoj mi želimo da govorimo jeste koja je strana... koja je jedina strana u postupku koja je primila kopiju ovih dokumenata?

TUŽILAC TIEGER: Pretresno veće, časni Sude. Mislim da je formulacija bila pogrešna i da je zbog toga došlo do zabune. Rečeno je da materijali neće ići svim stranama, u ovom slučaju nijednoj drugoj strani u postupku. Reč je o tome da su ovi materijali upućeni samo Pretresnom veću, ali ja razumem da je zbog formulacije došlo do zabune, i izvinjavam se zbog toga.

SUDIJA MOLOTO: Nema nikakvih problema, sve dok svi mi razumemo da Pretresno veće nije jedna od strana u postupku.

TUŽILAC TIEGER: Naravno.

SUDIJA MOLOTO: Zaista. Mogu li da kažem da ukoliko bilo koja strana, pre nego što nastavimo sa ovom temom, oseća da je potrebno da pređemo na privatnu sednicu, ja vas molim da to iznesete. Nisam sasvim siguran da ste vi više obavešteni o tome šta je potrebno da bi se prešlo na privatnu sednicu ili ne, a Pretresno veće neće samovoljno preći na privatnu sednicu. Ukoliko bilo ko od vas smatra da trebamo da pređemo na privatnu sednicu, molim da se to i kaže.

ADVOKAT KEHOE: Sudijo, moj jedini komentar je taj da imam problem, jer u stvari ne znam o čemu govorimo.

SUDIJA MOLOTO: Govorimo o vama.

ADVOKAT KEHOE: Toga sam i ja svestan, Sudijo. Ja ovde mislim na određenu dokumentaciju.

SUDIJA MOLOTO: Doći ćemo do toga. Ja samo kažem da ukoliko želite da govorite o tim stvarima... Da, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, želim samo da dam jedan komentar...

prevodioci: Molimo mikrofon za zastupnika.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Rekao sam da bi bilo dobro da prvo pređemo na privatnu sednicu, i da nam onda kažete o čemu se radi – o čemu ćemo razgovarati, i mi bi posle toga mogli da znamo da li bi bilo dobro da pređemo na privatnu sednicu ili ne?

SUDIJA MOLOTO: Ja sada na otvorenoj sednici mogu da vam kažem o čemu ćemo da razgovaramo. Mi nećemo govoriti o samom sadržaju ovog problema, već o dokumentaciji koju je Pretresnom veću dostavilo Tužilaštvo o eventualnom učešću gospodina Kehoea u istragama u ovom predmetu dok je radio za kancelariju Tužilaštva. To je... to je suština ovog podneska, zar ne?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, to jeste suština podneska, časni Sude, ali ja bih naveo da verujem da je i krajem septembra kao i juče na na konferenciji po *Pravilu 65 ter* istaknuto da je za nas nezgodno da na statusnoj konferenciji govorimo o pitanjima o kojima je do sada govoreno samo *ex parte* i da komentarišemo pitanja koja nismo imali priliku ni da pogledamo o čemu je reč, kako bi se pripremili...

SUDIJA MOLOTO: Vi nećete ni biti o tome pitani da komentarišete, gospodine Mišetiću. Idete malo ispred ostalih.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Zbog toga ja i predlažem da je možda bolje da prvo pređemo na privatnu sednicu...

prevodioci: Molimo strane da malo uspore. Hvala vam.

SUDIJA MOLOTO: Mi vam se izvinjavamo, gospođo prevoditeljko. Postoji zahtev da se pređe na privatnu sednicu. Molim vas da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Ponovo smo na otvorenoj sednici, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Izvolite, gospodine Tieger? Mogu li samo da kažem i na otvorenoj sednici da se bavimo pitanjem utvrđivanja nepoštovanja Suda. Hvala vam. Gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, nikada ne znam koju količinu informacija Sud želi da ponovimo sa zasedanja na konferenciji po *Pravilu 65 ter*, ali možda Sud želi da čuje samo poslednje informacije?

SUDIJA MOLOTO: Čuo sam to, gospodine Tieger. Samo da vam kažem, a vi me ispravite ukoliko pogrešno navodim ono što mi je rečeno. Izveštaj koji sam dobio je da ste vi naveli da niste lično umešani u istragu i da vaš tim podstičete da ubrza sa donošenjem rezultata istrage. Želeo bih da nam date indikaciju za koliko ćemo vremena moći da čujemo, i... jer želimo da to pitanje skinemo sa dnevnog reda što je pre moguće. Reći da podstičete vaš tim da brzo dođe do rezultata je jedno, ali postojanje vremenskih rokova je nešto sasvim drugo, a ja bih želeo da vas time obavežem.

TUŽILAC TIEGER: Svakako, časni Sude. A radi preciznosti, ja ne smatram da sam ja taj koji podstiče tim, jer sam ja izvan... ne, ali sam ih upozorio na zabrinutost Suda, i razgovarao sam danas sa advokatom kao što sam i rekao da ću učiniti. I ja sam razumeo da je navedeni datum kada će se to završiti kraj novembra meseca. Dakle, za otprilike jedan mesec.

SUDIJA MOLOTO: Završetak čega? Istrage?

TUŽILAC TIEGER: Da, tako sam ja razumeo.

SUDIJA MOLOTO: Da li bi to moglo gospodine da se završi nešto ranije?

TUŽILAC TIEGER: Ja to ne znam, i ja ne posedujem detalje istrage, ali mislim da može da se kaže da sam ja tokom tog razgovora iskazao isti interes koji je i Sud upravo izneo. I ja bih bio više nego zadovoljan da dođe do najbržeg mogućeg rešenja.

SUDIJA MOLOTO: Svakako, gospodine.

TUŽILAC TIEGER: Kada istraga bude gotova.

SUDIJA MOLOTO: Sud bi to veoma cenio. Ovo pitanje stoji nerešeno već neko vreme. Nisam mislio da će se razgovarati sa mnogo ljudi o ovom pitanju, ili da će se doći do uzroka problema, ali molim vas da prenesete zabrinutost Suda o pitanju hitnosti.

TUŽILAC TIEGER: Svakako, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Ne znam da li još neko želi da da doprinos ovom pitanju? Vidim da gospodin Kehoe odmahuje glavom. Gospodine Kay, vi čak i ne gledate u mom pravcu? A vi, gospodine Mikuličiću, nemate da date nikakav doprinos ovoj temi? Hvala vam puno. Možda bi vi, gospodine Tieger, mogli da nam date po vašem mišljenju razuman vremenski okvir, budući da ćete vi sa njima da razgovarate? Neću da upotrebim reč "pogurati", ali bi voleo da ih malo poguram. Ja sada nastojim vas da poguram.

TUŽILAC TIEGER: I... postoje zakoni fizike koji su i ovde primenljivi. Stvari se kreću napred, i mislim da će tako biti i u ovom slučaju.

SUDIJA MOLOTO: Svakako.

TUŽILAC TIEGER: Ne znam, časni Sude. Ja... kada bih znao detalje istrage, a to je da li je ona uvek ili nije... ona uvek treba da bude veoma kratka, ali je možda imala spori početak, ili da li je istraga otkrila ili nije neke stvari koje je potrebno rešiti, a koje nisu bile predviđene, ja to jednostavno ne znam.

SUDIJA MOLOTO: U redu.

TUŽILAC TIEGER: Ali...

SUDIJA MOLOTO: U redu.

TUŽILAC TIEGER: Vi ste svoj stav izneli sasvim jasno, a ja ću to svakako preneti na isto tako jasan način.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Ja ću izneti taj vremenski okvir. Zamoliću vas da se Sudu pismeno obratite, ne kasnije od 31. oktobra, sa definitivnim odgovorom od onih koji sprovode istragu o vremenskom roku, i izveštaj o napretku istrage. Molim vas da taj izveštaj o napretku od njih dostavite do 31. decembra.

TUŽILAC TIEGER: Da, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: To je u redu?

TUŽILAC TIEGER: Da.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno.

TUŽILAC TIEGER: Vidim da u transkriptu piše "31. decembar", a Sud je naravno rekao 31. oktobar?

SUDIJA MOLOTO: Ja sam rekao oktobar, a ukoliko piše decembar, verovatno se misli na decembar 2006. godine. U redu. Traka je na izmaku, tako da moramo da

napravimo pauzu. Da li možemo da napravimo pauzu do... do 16.00 časova, i da se vratimo u 16.00 časova? Sud prekida sa radom.

(pauza)

SUDIJA MOLOTO: Izvinjavam se zbog malog kašnjenja. I izvinjavam se, ovo će uticati na efikasnost rada, mojih naočara nema. Pretpostavljam da je sledeća tema o kojoj ćemo da razgovaramo - podnesci Tužilaštva po *Pravilu 92 bis, ter, quater* i o zaštitnim merama. Pretresno veće je upoznato da je Tužilaštvo ove nedelje dostavilo podnesak u kome traži da se izjave devet svedoka usvoje po *Pravilu 92 bis* i devet svedoka po *Pravilu 92 quater*. I ja sam razumeo da će kasnije biti još nekoliko takvih podnesaka. Gospodin Tieger, da li vi možete o tome još nešto da nam kažete?

TUŽILAC TIEGER: Sudsko predstavljanje stvari je sasvim tačno. Pretpostavljam da u traženju novih informacija... ja smatram da je Sud tačno izneo situaciju kakva i jeste, kao najnovije podatke od poslednje statusne konferencije. Takođe sam rekao na konferenciji po *Pravilu 65 ter* da se nadam da ćemo naići na još neke iskaze svedoka koji bi mogli da se iznesu na osnovu *Pravila 92 bis* ili svakako *Pravila 92 ter*, i mi ćemo upozoriti na takve mogućnosti tokom procesa. Ne želim da kažem da tim putem idemo ka nespornim činjenicama, ali smatram da to ima uticaja u raspoznavanju koji svedoci bi možda bili odgovarajući. Ja ću se obratiti Sudu kada za to bude došlo vreme, ali se tu svakako radi o jednom veoma aktivnom i agresivnom pristupu koji je prilično koristan prilikom izrade tih procena. Verujem da će Pretresno veće ceniti to što strane koriste *Pravilo 92* u najvećoj mogućoj meri, a mi upravo to pokušavamo da uradimo.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Hvala vam, gospodine Tieger. A da li je došlo do nekog napretka u vezi sa podnošenjem podnesaka koji se odnose na zaštitne mere?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, u vezi sa pretpretresnim zaštitnim merama, mi smo u većini razrešili sva otvorena pitanja. Mi imamo još samo dva dodatna svedoka koji su još u okviru zaštitnih mera u pretpretresnom podnesku. Juče smo skinuli zaštitne mere za svedoke P-13 i P-15. Mi smo obavestili u stvari višeg sudskog savetnika da ćemo to učiniti, i to na osnovu dopuštenja Suda i činjenice da smo sada u poziciji... da situacija u kojoj je Pretresno veće odobrilo zaštitne mere više nije ista. I mi smo u mogućnosti da informaciju obelodanimo Odbrani.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno na tome, gospodine Tieger. Jedno ili dva otvorena pitanja koja su nerešena – da li imate ideju koliko vremena će za njih biti potrebno u vezi zaštitnih mera? Izvinjavam se... možda nisam dobro čuo. Mislio sam da ste rekli da je ostalo jedno ili dva... Hvala vam puno. Mislio sam da ste rekli da je ostalo jedno ili dva pitanja vezano za zaštitne mere?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, mi smo se fokusirali na ta dva svedoka. Mislim da ćemo rešiti to pitanje na ovaj ili onaj način u razumno kratkom periodu. Svakako da je to naša namera, jer ne želimo da to pitanje ostane nerešeno duže nego što je potrebno.

Ali zbog okolnosti koje važe za te svedoke, i dalje su potrebna određena nastojanja u procesu, ali mi nameravamo direktno da se bavimo tim pitanjem... praktično odmah.

SUDIJA MOLOTO: Vi znate da je Pretresno veće sklono vremenskim okvirima. Da li ste u mogućnosti da ih iznesete?

TUŽILAC TIEGER: Ja svakako mogu... mogu li da uradim istu stvar koju je Sud predložio kada se radilo o jednom sličnom ranijem problemu, a to je da dostavim izveštaj Sudu u roku od dve nedelje? Ja ne znam da li će to pitanje do tada biti rešeno, ali ćemo svakako Sud obavestiti o tome.

SUDIJA MOLOTO: Želite dve nedelje za to?

TUŽILAC TIEGER: Mislim... izvinjavam se, časni Sude?

SUDIJA MOLOTO: Želite dve nedelje za to pitanje?

TUŽILAC TIEGER: Kako bi obavestili Sud o tome kakva je situacija... da, hvala vam. Ukoliko je to odgovarajuće?

SUDIJA MOLOTO: Neka tako bude. Dakle, molim vas da za 14 dana dostavite izveštaj, gospodine Tieger. Da li još neko ima nešto da doda?

ADVOKAT KEHOE: Da. Mi smo dobili o tome informaciju dok smo ovde dolazili. Na brzinu smo to pogledali, i sigurno je da želimo da damo komentar na neke od tih podnesaka, ali nismo još bili u prilici da o njima razgovaramo, ne samo međusobno i u okviru tima, već ni sa drugim zastupnicima.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Kehoe. Gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Mi smo dobili podnesak i radimo na njemu.

SUDIJA MOLOTO: Da. Pretpostavljam, gospodine Mikuličiću, da ćete vi reći isto?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Da onda pređemo na sledeću tačku – napredak po pitanju nespornih činjenica. Uzimajući u obzir činjenicu da sada svi optuženi imaju svoje zastupnike, trebalo bi značajno ubrzati napore na postizanju dogovora oko nespornih činjenica. Svestan sam da je imenovanje novih zastupnika usporilo taj posao i da se sada razmenjuju informacije, ali ipak želim da čujem informacije sa tim u vezi, i da li je došlo do određenog napretka. Da, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Moram da kažem da smo mi na osnovu vaših uputstava i /ili naloga nastavili razgovore o ovim pitanjima sa Tužilaštvom, kako telefonskim putem, tako i u međusobnim susretima. Od poslednjih razgovora, a i pre toga, postoji prepiska na osnovu vaših instrukcija. Rekli ste nam po pitanju osnove zločina i žrtava, i tako dalje. Mi smo to uradili i o tome smo razmenili pisana mišljenja.

Ne znam da li će to sve ući u sudske spise, ali imamo čitav dosije pisama koji su razmenjeni između Odbrane Gotovine i Tužilaštva vezano za mogućnost usaglašavanja činjenica. Moram da istaknem da su i sami sastanci bili pokazatelji na više različitih načina, a jedno od najznačajnijih je saznanje šta je od važnosti za svaku od strana. Uzeo sam sebi za pravo da posle razgovora sa mojim ko-zastupnikom, gospodinom Tiegerom, da...

SUDIJA MOLOTO: Nisam znao da vam je gospodin Tieger ko-zastupnik?

ADVOKAT KEHOE: U opštem smislu. Kao pravnik. Posle razgovora sa gospodinom Tiegerom, ja sam prosledio pismo i gospodinu Kayu, kao novom zastupniku, u kome sam, pod jedan, naveo da nam je časni Sud dao instrukcije da stalno budemo prisutni na sastancima po pitanju dogovorenih činjenica i da, pod dva, ukoliko želi da vidi prepisku između nas i Tužilaštva, da će nam biti drago da mu je prosledimo. Gospodin Kay i ja se nismo sreli sve do juče. On je dobio pismo, i naravno da je prihvatio taj poziv. I čim se budem vratio u svoju kancelariju, ja ću proslediti tu prepisku... gospodinu Kayu, a naravno i gospodinu Kuzmanoviću, na strani gospodina Markača.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Hvala vam puno, gospodine Kehoe. Izvinite. Svakako da Sud ne želi da vidi prepisku među stranama, ali... ako je to ono što ste predložili, jer ja nisam sasvim siguran da ste to rekli – da bi vi to mogli da date. Ali ono što bi Sud možda želeo da vidi jeste zajednički izveštaj o napretku. Ja znam da ste vi upravo pružili usmeni izveštaj, ali vi znate...

ADVOKAT KEHOE: Možemo to da uradimo, časni Sude. Ja znam da časni Sud ne želi našu prepisku. Ja sam to naveo kako bih vam pokazao da mi ne sedimo skrštenih ruku od kada smo dobili instrukcije časnog Suda – da nastavimo da se sastajemo po pitanju usaglašavanja činjenica - i mi smo vam rado dali procenu gde se trenutno nalazimo. Kako bi bio korektan prema drugim zastupnicima, moram da kažem da postoje pitanja koja se tiču generala Gotovine, ali se ne tiču drugih optuženih, kao i obrnuto, kada su pitanja koja se tiču njih u odnosu na generala Gotovinu. A ja mogu da kažem da su moja pitanja i moji podnesci upućeni Kancelariji Tužilaštva - upućeni imajući na umu Odbranu generala Gotovine. Ipak, verujem da ona pitanja koja smo izneli u pismima mogu biti od koristi našim kolegama zastupnicima.

SUDIJA MOLOTO: Kada već stojite, da li ste u mogućnosti da nam date vremenski okvir? Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE: Da li ja mogu da iznesem neke vremenske okvire? Ne, časni Sude, ne mogu. I to kažem zbog toga što mi se čini da u ovom trenutku vremenska procena... i kako se budemo kretali napred, ja svakako mogu da pomognem svojim kolegama oko stvari koje smo već uradili. Ali kako bismo ubuduće napredovali, i novi zastupnici moraju da učestvuju u tom procesu, jer se može dogoditi da se ja saglasim oko nekih činjenica sa kojima se neće složiti drugi zastupnici. Tako da mi je teško to sada da iznesem. Ja imam bolji predlog Sudijo, kada je u pitanju vremenski okvir. Postavite to pitanje gospodine Tiegeru.

SUDIJA MOLOTO: Ja bih želeo vama to pitanje da postavim, gospodine Kehoe, da kažete u ime svih ostalih... da dostavite izveštaj o dosadašnjem napretku.

ADVOKAT KEHOE: Mogu to pismeno Sudijo da vam dostavim. Možemo da vam damo izveštaj.

SUDIJA MOLOTO: Tako je. Da li mislite da to može... za koje vreme će to biti učinjeno?

ADVOKAT KEHOE: Dve nedelje? Mogu da vam dam nešto napismeno u periodu od dve nedelje, ili... da li je to dovoljno?

SUDIJA MOLOTO: Da li se pitanje rokova odnosi na sve? Da li gospodin Kehoe govori u ime svih?

ADVOKAT KEHOE: Ja se nisam konsultovao sa mojim ko-zastupnicima po ovom pitanju, tako da ja ne želim Sudijo da govorim u njihovo ime. Ja govorim samo u ime generala Gotovine.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Da li vam odgovara ovaj vremenski okvir, gospodine Kay? Ja ne kažem da vi morate da podnesete izveštaj o svim usaglašenim činjenicama, već samo da dostavite izveštaj o onome šta je do sada urađeno.

ADVOKAT KAY: Pre svega, kada se radi o pitanjima po *Pravilu 92 bis*, gde se radi o dokazima u skraćenom obliku, i to je naš prioritet u ovom trenutku, kada se radi o podnescima Tužilaštva. Kada je reč o nespornim činjenicama... mi na tri strane Odbrane svi služimo različitim interesima, i veoma nam je teško da to objedinimo. Kada bi možda Tužilaštvo napravilo neki raspored od koga bismo mogli da krenemo sa radom, onda bismo mogli da utvrdimo šta je ono što možemo da prihvatimo kao usaglašenu činjenicu u odnosu na njihovu argumentaciju, a šta od toga ne možemo da prihvatimo.

SUDIJA MOLOTO: Ja sam pretpostavio da je takva vrsta rasporeda već odavno napravljena?

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA MOLOTO: Jer to predstavlja prvi korak u pokušaju da se dođe do dogovora oko nespornih činjenica.

ADVOKAT KAY: Ja... kao što Sud zna, ja sam tek počeo sa radom. Ja svakako do sada nisam naišao na takav dokument, a pregledao sam ono što imamo do sada, i ja nisam video takav dokument. Ja sa naše strane mogu da kažem da mi radimo na onom što se nama čini da je u interesu za naš predmet, i o tome mogu da podnesem izveštaj. Ali što se tiče kompletnog obima činjenica koje se tiču kompletnog ovog predmeta, ja nisam još naišao na takav raspored koji bi mene usmerio u određenom pravcu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Još neko? Ne znam da li gospodin Mikuličić ili gospodin Tieger imaju nešto da kažu? Izvolite, gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Zahvaljujem, časni Sude. Dakle, ja mogu samo ono ponoviti što je gospodin Kay upravo rekao. Obrana generala Markača naravno otvorena je bilo... svim kontaktima sa Tužiteljstvom što se tiče sporazuma o određenim nespornim činjenicama. Međutim, mi smatramo da je naravno, kao što je i u Optužnici teret dokaza na Tužiteljstvu, tako je i u ovom slučaju zapravo potrebno da Tužiteljstvo dostavi jedan podnesak u kojem će predložiti o kojim bi se činjenicama radilo. Mi smo nešto u vezi toga započeli, i dosta daleko smo dopreli u vrijeme kada postupci Čermak i Markač nisu bili spojeni sa postupkom generala Gotovine. Dakle, nakon toga, uslijedila je jedna nova Optužnica sa jednim promjenjenim i pravnim i činjeničnim supstratom. I nakon toga moram... moram reći – nije bilo nekog vidljivog napretka u pogledu donošenja zaključka o nespornim činjenicama. Ponavljam, mi smo otvoreni za takovu suradnju i na takove kontakte sa Tužiteljstvom, ali čekamo da nam se Tužiteljstvo obrati sa jednim podneskom u kojem bi zapravo postavilo određene činjenice kao prijedlog da se utvrde nespornima.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Tieger, da li imate da kažete nešto u odnosu na ovo što je do sada rečeno?

TUŽILAC TIEGER: Da, časni Sude. Pretpostavljam da je Sud zabrinut zbog toga što sve strane izražavaju spremnost za postizanje nespornih činjenica, a da je postignut mali konkretni napredak. Dozvolite mi da kažem da smo svi mi pre neki dan izneli svoje stavove u vezi jednog aspekta u procesu dogovaranja oko nespornih činjenica. I verujem da smo postigli znančajne rezultate koji će uticati na ubrzanje sudskog procesa, a tiče se priprema... I takođe bih trebao da kažem da smatram da je to usko povezano sa zabrinutošću gospodina Kaya oko vremena koje će mu biti potrebno da "uđe" u predmet, da se upozna sa materijalima, da identifikuje one materijale koji su najznačajniji, i tako dalje. Dakle, razgovaralo se o... i... o kategorizaciji dokumenata u predmetu u relevantne odeljke. I bez zalaženja u detalje, dokumenti se razvrstavaju u određene kategorije i grupe dokumenata na koje će očigledno biti usmerena pažnja u ovom predmetu. Oni će sve biti zajedno, ali smešteni u posebne kategorije. Tužilaštvo će u korist Odbrane identifikovati ona područja dokumenata za koja su najviše zainteresovani, a Odbrana će identifikovati svaki dokument za koji smatraju da iz nekog razloga nisu dovoljno pouzdani da bi mogli da se uvrste u dokaze, ili će ukazati na one dokumente za koje smatraju da su važni ili manje važni za predmet, i onda bi zatim prešli na sledeću kategoriju. Na taj način će strane u postupku moći da reše mnoga pitanja, pre svega većinu pitanja vezano za dokaze, čak i pre početka procesa. Druga stvar, na taj način ćemo moći da utvrdimo koji su najvažniji dokumenti i najvažnija pitanja u ovom predmetu, i onda će sve strane biti fokusirane upravo na ona pitanja koja su najvažnija, kao i na ona koja su najspornija u tom procesu. Takođe smo se dogovorili o redovnim sastancima, nadam se ličnim, ali u najmanju ruku i putem telefona vezano za ovaj proces. Pored toga, kao što je gospodin Kehoe i naveo, vodili smo detaljnu i konkretnu raspravu koja se tiče osnove zločina i povezanih događaja. Mislim da je to često teško da se u potpunosti razreši, iako nije nemoguće, ali je svakako moguće da se njihov obim smanji, a to se i dešava. Čak i kada ne postoji sveopšta saglasnost, a svakako da je promenljiva mogućnost da se to dogodi u odnosu

na svako određeno pitanje. Ipak, u najmanju ruku, a to je značajno, strane u procesu će znati koja su to sporna pitanja, i na taj način će moći da efikasnije izvode svoje dokaze. Ja ne bih želeo da sada previše govorimo o čitavom tom procesu usaglašavanja činjenica. Mislim da je to jedan težak postupak. Ja neću... mogu da citiram jedan primer iz prošlosti, gde je to značajno uticalo na efikasnost sudskog procesa, ali mogu da kažem da je u ovom slučaju to nešto drugačije, da je učešće Odbrane u tom procesu aktivno i potpuno, i mislim da se to razlikuje od onoga što se u prošlosti događalo. Ali ponavljam, želim samo da naglasim da je... da je postignut sporazum o određenom predlogu i... nekih određenih predloga i oko redovnih sastanaka na kojima će se ta pitanja razmatrati. A iskustva do sada govore da su ti sastanci, čak i kada ne donesu saglasnost oko svih ključnih događaja, ipak vodili do smanjenja obima pitanja i tako pokazivali stranama koja su to sporna pitanja.

SUDIJA MOLOTO: Izvolite, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Nemate zbog čega.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Slažem se sa ocenama koje je izneo gospodin Tieger o nekim stvarima koje smo radili kako bi usmerili ovaj proces. Kako bi se Pretresno veće bolje osećalo, jer mislim da znam gde želite da...

SUDIJA MOLOTO: Drago mi je da znate.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, Odbrana generala Gotovine, kako smo juče istakli na konferenciji po *Pravilu 65 ter* i rekli Tužilaštvu, je pripremila nacrt čitavog niza činjenica oko kojih bi mogao da se postigne sporazum, oko stvari kao što je struktura, zaštićene zone UN-a, za šta sam siguran da je o tome časni Sud upoznat. Toga će biti nekoliko stotina, i ta dokumenta će biti dostavljena svim stranama u postupku u sledećih nedelju dana, ili možda u budućih 14 dana. I to će biti činjenice koje su nesporne ili to neće biti, ali mislim da ćemo tada moći da krenemo napred u znatnoj meri sa smanjenim obimom otvorenih pitanja. I kao dodatak svemu onome što je gospodin Kehoe izneo, kao i gospodin Tieger, a vezano za to šta činimo kako bi smanjili obim i usmerili ovaj predmet, to će se uskoro naći i u pisanoj formi, kako bi u određenom trenutku i časni Sud ukoliko želi to pogledao, tako da ćete moći da vidite oko čega smo se do određenog trenutka dogovorili.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Mišetiću, moram da kažem da ste obavili sjajan posao kako bi me opustili. Gotovo sam bio pred kolapsom. Ali mislim da još uvek, uprkos onome što ste vi rekli i što ja zaista pozdravljam, postoji zabrinutost na strani Pretresnog veća. Jer sve ono što ste do sada rekli, zaista ne sadrži ništa konkretno. Čuo sam da se sastajete, da postoji prepiska među vama, da radite, ali želim da kažem da je upravo ovo pitanje ne znam koliko puta pokrenuto na statusnim konferencijama, svaki put je to pitanje pokrenuto, i svaki put je odgovor bio da se radi na tome. I sada, ako sumiran sve ono što je rečeno ovog popodneva, to je da se radi na tome, ali još uvek nisam čuo ništa konkretno od strana u postupku. Vidim da ste ustali gospodine Tieger, ali mi dozvolite da završim. Znaite, reći ću to, ako me čujete... gospodin Kay i gospodin

Mikuličić su rekli da čekaju na prvi korak Tužilaštva. Ne možemo da to postignemo jer imamo različite interese, i ja, u određenom trenutku ne znam tačno ko je rekao kako bi nacrt o razgovoru o nespornim činjenicama trebalo da bude početni korak koji bi trebalo da dobiju sve strane kako bi mogle da kažu da li oko toga mogu da se dogovore. Šta vi mislite? I da li imate bilo šta da dodate na to? Meni se čini da mi do te tačke još uvek nismo došli, i ja se sada pitam šta smo mi to radili čitavih godinu dana?

ADVOKAT KEHOE: Mogu da kažem da smo mi delovali po uputstvima časnog Suda u vezi žrtava i osnove zločina, o brojnim ubistvima, i onima u Optužnici, kao i onima u dodatku Optužnice. Mi činimo sve što možemo. Međutim, to je postupak koji je težak i dugotrajan. I kada mi razmenjujemo prepisku i onda se sastajemo sa predstavnicima Tužilaštva, mi pokušavamo da razumemo šta Tužilaštvo smatra da je važno u vezi određene tačke ubistva, ili ono šta mi mislimo o toj tački ubistva kao što je: da li je general Gotovina znao ili nije znao za to, i to su veoma značajna pitanja na nekoliko nivoa. Pod jedan, opšti sporazum o stvarima o onome što se dogodilo. Pod dva, područja u kojima se razlikuju naši stavovi, i pod tri, moramo doći do tačke kod tih pitanja gde će se reći: ukoliko pozovemo svedoka A – on će reći ovo, ukoliko pozovemo svedoka B – on će reći to. Znaite, da li je to ubistvo, i da to onda prepustimo Pretresnom veću da odluči. I ukoliko se radi o ubistvu, da li je to nešto što se može podvesti pod tačku 7(1) i 7(3) ukoliko o tome general Gotovina nije ništa znao. Izvinite. Dakle, ono što mi radimo je veoma značajno – iznošenje nespornih činjenica, i mi smo konkretno izdvojili one činjenice o kojima možemo da se dogovorimo. Iz kancelarije Tužilaštva nam je odgovoreno na ono o čemu oni konkretno mogu da se dogovore. Dakle, postoji konkretan rezultat. A ja mislim Sudijo da jedna od dobrih stvari koja je proizašla iz tih diskusija jeste da se precizno vidi u čemu je neslaganje oko svake pojedinačne tačke ubistva, čemu mi veoma ozbiljno pristupamo, jer su navodi ubistva u svakoj Optužnici veoma, veoma ozbiljni navodi. Dakle, mi prvo moramo da utvrdimo temeljne činjenice – da li je došlo do ubistva, a onda i da li je moj klijent general Gotovina za to znao ili nije. Žurim da dodam da su to konkretna pitanja o kojima je razgovarano i o kojima je postignut sporazum. Svakako da će biti tačaka u kojima se ne slažemo. Ali kada te stvari budu jasne, onda će sasvim sigurno to ubrzati stvari u razgovoru o svakoj posebnoj tački ubistva.

SUDIJA MOLOTO: To predstavlja napredak u odnosu na ono što ste mi ranije rekli.

ADVOKAT KEHOE: Ja radim na tome, Sudijo. Radim na tome i unapređujem. Ja znam da časni Sud ne želi da čita našu prepisku...

SUDIJA MOLOTO: Video sam vas, gospodine Kuzmanoviću. Daću vam reč.

ADVOKAT KEHOE: Znam da časni Sud nije imao uvid u prepisku, ali mislim da je moj kolega gospodin Tieger izneo činjenicu da su postignuti konkretni rezultati.

SUDIJA MOLOTO: Ne mislim da bi to bilo ispravno za bilo koju komunikaciju među stranama koja od početka nije poslata i Pretresnom veću.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam to, Sudijo, shvatam. Ja samo opisujem šta ta prepiska donosi. Ona donosi razgovor o tome koje je dokaze Odbrana pogledala u ovom

predmetu, *Predmetu Gotovina*, koje izjave i koje dokaze, koje medicinske izveštaje. Da li je to kompletna lista? Da li postoji još nešto? Da li smo nešto propustili? Zbog čega? Jer, mi ne želimo da budemo u situaciji da određena izjava svedoka, zbog postojanja 40 gigabajta materijala, nama promakne. Tako da ja nastojim da budem sveobuhvatan koliko god je to moguće. Ja sam iskreno Sudijo u tim pismima postavio čitav niz pitanja, i ja sam iskreno radio nešto što u normalnim okolnostima ne bih radio, a siguran sam da to ne bi radio ni moj kolega gospodin Kay, a to je iznošenje serije pitanja koja ću postavljati tokom unakrsnog ispitivanja u sudnici. A na ta pitanja je odgovoreno, i mi nameravamo da prihvatimo ta pitanja nasuprot tome da za to oduzimamo vreme Suda.

SUDIJA MOLOTO: Ja očigledno imam sasvim drugačiji pristup u vezi sa tom vrstom procesa, ali vam se mnogo zahvaljujem. Gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala vam, časni Sude. Posle jučerašnje konferencije po *Pravilu 65 ter* ja sam razgovarao sa gospodinom Tiegerom u vezi čitavog tog procesa, i o tome kako ćemo organizovati sastanak. Budući da sam ja nov u ovom predmetu, svakako neću nikoga da kritikujem, ali ja znam iz svog iskustva iz *Predmeta Herceg-Bosna* gde je šestoro optuženih, i ja sam očekivao ovde od Tužilaštva listu predloženih činjenica za usaglašavanje kao što sam to dobio od Tužilaštva u predmetu gde su svi branjenici mogli zajedno da sednu i da onda kažu sa čim mogu da se slože, a sa čim ne mogu, posle čega smo odlazili kod Tužilaštva i uradili istu stvar. A kada sam ja ovde pregledao materijal, ja nisam naišao na takvu listu. I to mi je bilo uznemirujuće. Mislim da je ovo o čemu govore gospodin Kehoe i gospodin Mišetić produktivno i vredno, ali da je ipak za to potrebno onda mnogo više vremena. Jer kada bi postojala lista predloženih činjenica, jasno je da bismo onda mogli o tome mnogo lakše da razgovaramo, čak i telefonskim putem, nego da se sastajemo na svakih nekoliko nedelja i razgovaramo po nekoliko sati o tome o kojim stvarima možemo da se složimo a o kojim ne. Dakle, ja znam da svaki sudski predmet ima drugačiju metodologiju i to razumem, ali ja sam očekivao listu činjenica o kojima bi onda svi mogli da sednemo i o tome razgovaramo.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Kuzmanoviću, vi očigledno radite na isti način kao i ja, jer sam i ja to isto očekivao. Ali čuli ste. U redu. Hvala vam puno. Da, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, čuo sam ono što je Sud rekao o opštim očekivanjima na koji način da se nastavi postupak o dogovoru oko nespornih činjenica. Na taj način je pokušavano da se radi i u prethodnim predmetima, a i u ovome predmetu, kada su dostavljene nesporne činjenice od strane Tužilaštva tokom 2005. godine i 2006. godine, sa otprilike istim rezultatima kakvi su postignuti i u drugim predmetima, a to je minimalno. Naravno da ja od tog postupka ne odustajem u potpunosti, jer mi i dalje nameravamo to da činimo. Ali zbog takvog iskustva, mi pokušavamo da taj proces proširimo na način koji sam opisao, i ja verujem da će on dovesti do velikih rezultata, pogotovu sada kada imamo nove zastupnike u predmetu, i mislim da oni mogu da imaju koristi od tog fokusiranja na dokumentaciju u ... i sužavanja spornih pitanja na ovaj način. Postoji nekoliko načina da se suđenje učini ekspeditivnijim. Mislim da smo u prošlosti nastojali da postignemo sporazum o

činjenicama koji je iz više razloga bio problematičan. Ali kada se ustanovi koja su pitanja zaista sporna, to predstavlja daleko veću dobit, a to je manje nesporno i znatno lakše da se uradi, i... a donosi znatnu dobit kada je u pitanju ušteda vremena. Dakle, mi nastojimo da pristupimo problemu sa oba kraja, uzimajući u obzir iskustvo konvencionalnog pristupa i razumljivog pristupa, a takav pristup je bio retko uspешan u prošlosti, a ja ne smatram da ćemo nešto izgubiti proširivanjem aspekta ovog procesa koji sada primenjujemo.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Hvala vam, gospodine Tieger. Da ne idemo dalje sa tim. Gospodin Kehoe je tražio dve nedelje da bi po ovom pitanju nešto dostavio. Da li ste još uvek pri tom stavu? Izvolite, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se, mislim da sam ja bio taj koji je rekao kako ćemo u roku od dve nedelje dostaviti predlog o usaglašenim činjenicama koje se odnose na širi kontekst.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Mišetiću. Možemo li tu da stanemo sada. Sledeća tačka se tiče obelodanjivanja ekspertskih izveštaja od strane Tužilaštva. To je tražila Odbrana Gotovine. Gospodine Tieger, na poslednjoj statusnoj konferenciji vi ste rekli Pretresnom veću koliko imate poteškoća sa dobijanjem arhivske dokumentacije, čak ste i izašli sa predlogom da Pretresno veće izda vremenski nalog vezano za to. Pretresno veće je spremno to da uradi, pogotovo sada kada smo saznali da ne očekujete da obelodanite određene izveštaje do decembra ili do februara meseca?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, u vezi sa onim što je ranije spomenuo gospodin Kay, on se s pravom fokusirao na izveštaj gospodina Theunensa, na osnovu iskustva da će se on baviti brojnom dokumentacijom. Iz tog razloga, ja sam višem sudskom savetniku rekao na konferenciji po *Pravilu 65 ter* da bez obzira na naša nastojanja da se dokumenti pribave, i bez obzira na činjenicu da se neki dokumenti još obrađuju: šalju se i primaju, prevode i analiziraju, mi ćemo izveštaj gospodina Theunensa dostaviti do sredine decembra, do 14. decembra. Mislim da bi taj izveštaj trebalo da ima prioritet bez obzira na sva druga nastojanja da se pribave dokumenti. Takođe bih aludirao i na dva druga izveštaja: izveštaj generala Pringlea koji neće biti obiman, i u njemu će se govoriti o onim pitanjima koja je i ranije obrađivao, a nalaze se u njegovim ranije datim izjavama i svedočenjima koji su stavljeni na raspolaganje Odbrani, a ne dolaze ni blizu istih pitanja. Izveštaj za koji verujem da je izazvao najveću pažnju na konferenciji po *Pravilu 65 ter* jeste izveštaj koji se odnosi na artiljeriju. Preneo sam svojim uvažanim kolegama i višem sudskom savetniku kakvi se napori ulažu kako bi došli do te dokumentacije. To je donekle bila tema i naših prethodnih razgovora u sudnici. Ali ja prihvatam da bez obzira na sve te napore, i na želju da se dobije što više dokumentacije za pisanje toga izveštaja, moram da kažem da postoji ravnoteža između pokušaja da se to postigne i koristi, kako za nas, tako i za druge strane u postupku, ali korisno i za Sud, jer je to izveštaj koji će dati najveću moguću količinu informacija, a to je izveštaj koji stranama treba da se dostavi na vreme, kako bi mogli da se pripreme. I ja nastojim to da uravnotežim sa svim drugim. Tvrdim da nismo bili u opasnosti, i da još uvek nismo u vidu činjenja štete pravima Odbrane u vezi pripremnog vremena koje će im biti potrebno za ekspertske izveštaje, koji neće biti, ponavljam, u velikom obimu, jer se ništa ne može porediti sa izveštajem gospodina Theunensa, ali se i svedočenja eksperta

može ostaviti za nešto kasniju fazu izvođenja dokaza u predmetu Tužilaštva, što bi značilo da će Odbrana imati nekoliko meseci da se pripremi. Tako da kada sam izneo rok u februaru mesecu za ova dva izveštaja, to je bilo u svetlu mnogih drugih faktora. Mislim da je veoma razumna i razumljiva želja Tužilaštva da pribavi što je moguće više vojne dokumentacije, kao i da ih balansira sa vremenom koje bi bilo potrebno Odbrani da se pripremi, u smislu relativne dužine tih izveštaja, koji ne mogu da se uporede sa obimom materijala koji se očekuje u izveštaju gospodina Theunensa.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Tieger, ja bih vas podsetio na ono što je gospodin Kay maločas rekao u vezi tih ekspertskih izveštaja: da treba da nađe svoje eksperte i da im da te izveštaje, i da ih uputi na materijale i kako njima da se bave. Dakle, imajući sve to u pozadini, hteo bih da kažem da bez obzira što vi planirate da te svedoke dovedete da svedoče nešto kasnije tokom suđenja, što pre budu dobili dokumente, to je bolje. A ja sam pomalo zabrinut. Jer, kada ste počeli sa ovom tačkom, rekli ste da će izveštaj Theunensa biti gotov u decembru mesecu. Zatim ste naveli i februar mesec. I čak i juče, iz izveštaja koji sam dobio, pominjani su i decembar i februar mesec, a takođe ste rekli da izveštaj Pringlea nije tolikog obimam, a to je u stvari nešto što je on još ranije napisao. Da li postoji bilo kakav razlog zbog čega taj izveštaj ne bi bio ranije dostupan? Možda čak i kada je reč o artiljerijskom izveštaju?

TUŽILAC TIEGER: Dve stvari, časni Sude. Pre svega, ja nisam pogrešno naveo decembar i februar mesec.

SUDIJA MOLOTO: Nisam ni rekao da jeste.

TUŽILAC TIEGER: Govorio sam prvo o izveštaju gospodina Theunensa, i onda sam prešao sa tog izveštaja, za koji sam dao rok mesec decembar – na ostala dva izveštaja.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Izvinjavam se zbog toga.

TUŽILAC TIEGER: A u vezi ta dva izveštaja, oni zavise od rasporeda izveštaja generala Pringlea. Ja ću učiniti sve da to bude ubrzano. Niko ne bi bio srećniji od mene kada bih video da se to i ostvarilo. A kada je reč o izveštaju pukovnika Koningsa, mislim da tu moram da odustanem od svojih očekivanja... Izvinjavam se?

SUDIJA MOLOTO: Koji izveštaj? Pukovnik?

TUŽILAC TIEGER: Konings. Artiljerijski izveštaj o kom ste govorili, časni Sude. Izvinjavam se što to nisam jasnije rekao. Složio sam se da je vreme za odustajanje od nade i očekivanja da će dokumentacija koju sam tražio biti na raspolaganju za njegov izveštaj i da se mora krenuti dalje sa pripremom za njegov izveštaj, i to što je moguće pre, kako bi to prosledili Odbrani. Ja dakle više to neću povezivati sa pristizanjem dokumenata, iako je to do određenog trenutka bilo razumljivo i prikladno, ali mi smo sada došli prilično blizu toga da... mi moramo da nastavimo dalje, bez obzira na to.

SUDIJA MOLOTO: A za koje bi to bilo vreme, ako bi razdvojili te dve stvari?

TUŽILAC TIEGER: To je datum u februaru mesecu, kao što sam i naveo, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: To je datum za razdvojeni slučaj?

TUŽILAC TIEGER: Ja ću dati sve od sebe da vidim ako bi to moglo i ranije da se uradi. Ali ukoliko bi dužina ili složenost izveštaja dovela do problema za Odbranu, kao što sam i rekao... mi ćemo imati obavezu da pomerimo njegovo svedočenje za kasniji period. Pored toga, Odbrana neće do tada biti u nekoj vrsti vakuma. Kao što sam rekao, neka od ovih pitanja su povezana i sa procesom postizanja dogovora oko nespornih činjenica. Razgovarali smo o procesu u kome postoji puna razmena informacija, i strane razgovaraju o tome koja su otvorena pitanja, gde se pojavljuju neslaganja i gde ne postoje. Tako da mnoga pitanja, ali svakako ne sva relevantna pitanja će biti obrađena tokom tog postupka, i povećaće na taj način mogućnost pripreme predmeta za sve strane.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Pretpostavljam da je o ovoj temi dovoljno rečeno, ukoliko još neko nema... da, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, samo želim da istaknem od kolikog je značaja Artiljerijski izveštaj iz naše perspektive, i razdvajanje tog izveštaja od drugih otvorenih pitanja sa Vladom Republike Hrvatske. Ponoviću neke stvari o kojima sam juče govorio, jer smatram da je važno da se to kaže i u sudnici. Jedna od velikih optužbi protiv mog klijenta jeste i granatiranje grada Knina. Mi imamo nerešene podneske za koje sam siguran da ćemo ih spominjati kasnije danas po rasporedu, a koji se tiču te optužbe i da li je ona postojala prvobitno ili nije u Optužnici. Artiljerijski izveštaj naravno da zavisi od Pretresnog veća, ukoliko ono utvrdi da to i postoji u Optužnici. Naš stav je, kao što znate, da se za taj događaj ne tereti u Optužnici, i da zbog toga smatramo da uopšte nema potrebe da se priprema izveštaj artiljerijskog eksperta kako bi se podržala optužba koja se i ne nalazi u Optužnici. Ipak, mi se pripremamo za suđenje kao da se to nalazi u Optužnici. Ono što nas zabrinjava i juče, a i danas, iako cenim to što je gospodin Tieger izdvojio dokumente koje potražuje od hrvatske vlade, ali bez obzira koji su dokazi koji podržavaju poziciju navedenu u Optužnici, to bi trebalo da bude dovoljno da gospodin Konings dobije tu informaciju sledeće nedelje, i da počne sa pripremom svog izveštaja. Kako sada stvari stoje u rasporedu, mi možda ni do sledeće statusne konferencije nećemo dobiti taj izveštaj, jer je sada vremenski rok februar mesec. Možda i bude, a mi možemo da postignemo dogovor da se taj svedok pozove na kraju izvođenja dokaza Tužilaštva, i tako dalje. Međutim, to je veoma značajna stvar, imajući u vidu navode u štampi koji se ponavljaju – da je general Gotovina prekomerno granatirao grad Knin, a danas smo čuli da ekspertski izveštaj ne može da bude gotov dve ipo godine od njegovog pritvaranja, ili dve i nešto godine od njegovog pritvaranja. Nas to zabrinjava, i mi... naš je stav da se general Gotovina nalazi u pritvoru zbog jedne od ovakvih vrsta optužbi, i da ne bi trebalo da postoji razlog za to na osnovu materijala koji se nalazi u dokazima, ako je to u stvari optužba koju ekspertski izveštaj treba da pripremi. Imajući u vidu značaj tih navoda za generala Gotovinu i njegovu Odbranu, to nije nešto što mi želimo da dobijemo na kraju faze istraživanja, ili uoči početka suđenja. Pretresno veće bi trebalo da nam pomogne u dobijanju tih dokaza što je moguće pre, kako bi mogli efikasno da odgovorimo, i kako bismo mogli da se pripremimo za suđenje. A naravno, to je relevantno i za nerešene

podneske, za koje bi takođe bilo od koristi da imamo taj izveštaj. Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Mišetiću. Gospodine Tieger, nadam se da ste čuli ono što je gospodin Mišetić rekao. Da li želite nešto da odgovorite?

TUŽILAC TIEGER: Čuo sam šta je gospodin Mišetić rekao, a to je u velikoj meri i ono što sam ja rekao: ići napred što je moguće brže, razdvojiti određena pitanja i krenuti napred sa izveštajem.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Tieger. Sledeća tačka je obelodanjivanje gospodinu Kayu ili Odbrani Čermaka. Odbrana Čermaka je zatražila da se na dnevni red stave i sledeća tri pitanja: obelodanjivanje od strane Tužilaštva i ostalih izjava svedoka po *Pravilu 65ter* na BHS-u i na engleskom jeziku; Drugo: obelodanjivanje od strane Tužilaštva svih dokaznih predmeta po *Pravilu 65ter* na BHS-u i na engleskom jeziku koji su planirani da se koriste tokom suđenja; i pod tri: traži se da Tužilaštvo identifikuje sa liste dokaznih predmeta po *Pravilu 65ter* one dokazne predmete koji su planirani da se koriste tokom suđenja. Da li sam dobro sažeo zahteve...

ADVOKAT KAY: Da, časni Sude

SUDIJA MOLOTO: ...Odbrane Čermaka?

ADVOKAT KAY: Tačno tako.

SUDIJA MOLOTO: Da li želite nešto da kažete o tome, gospodine Kay, pre nego što zatražimo od gospodina Tiegera da odgovori na to?

ADVOKAT KAY: Prvo bih hteo nešto da kažem o izjavama svedoka po *Pravilu 65 ter*, o čemu smo razgovarali juče posle konferencije po *Pravilu 65 ter*. Tužilaštvo je imalo priliku da pogleda dokument koji smo im dostavili. Radi se o stvarima koje mi nismo imali. A došlo je i do promene ERN brojeva. To je za mene misterija, časni Sude, i zbog toga se čitav sistem našao u problemu. Naša analiza je urodila plodom, jer se to pitanje rešava. U ovom trenutku, zadovoljan sam što za to postoji namera. Moja zabrinutost na ovom spisku su svakako svedoci eksperti, a o tome smo već govorili. Hteo bih da kažem da je to važno i za unakrsno ispitivanje ostalih svedoka, jer ono čime će se baviti eksperti ne tiče se samo eksperata. Često se njihovi zaključci zasnivaju na stvarima koje bi mogle da se razjasne u dokazima koji mogu da imaju uticaj na njihovo eventualno svedočenje. Ja zbog toga iznosim ovo pitanje, jer se to odnosi na iskaze svedoka generalno, jer ekspert zasniva svoje mišljenje na dokazima, ali takođe i na izjavama svedoka. Kada govorimo o dokaznim predmetima, imamo ogroman problem, jer se radi o 40 gigabajta materijala, ogromnoj količini dokumenata, a Tužilaštvo zna da nije sve na BHS-u i na engleskom jeziku. Iako mi u ovom trenutku ne znamo kojim ćemo se sve dokaznim predmetima baviti tokom suđenja kao osnovnim dokazima, i ako mogu tako da kažem - ja jednostavno ne mogu da poverujem da će svih 40 gigabajta biti uvršteno u dokaze. Ali osnovni dokazi, ukoliko ne znamo koji su, onda imamo problem, jer ne možemo da utvrdimo koji nam dokument

nedostaje na nekom od jezika. Ja saradujem sa delom tima koji govori hrvatski jezik. Ja sam međunarodni deo tima, a za one koji rade sa mnom i govore hrvatski jezik je jako važno da vide dokument na njihovom jeziku. Neke stvari mogu brzo da budu rešene ako svi u timu govore istim jezikom. Ali ukoliko imate višenacionalni tim, to je onda drugačije. I to nas brine u kontekstu pripreme za početak suđenja i njegovog datuma, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Kay. Izvolite, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, ja ovo mogu da posmatram samo kao još jedan podsticaj da se proširi ovaj proces usaglašavanja nespornih činjenica koji sam spomenuo i koji će... da se tačno utvrdi oko kojih činjenica može da se postigne sporazum, kako je gospodin Kay i spomenuo. Svakako da ovo što kaže gospodin Kay - da ne veruje da će se sav materijal od 40 gigabajta uvesti u spis, to će naravno biti tako, jer nikada u istoriji ovog Tribunala se nije dogodilo da kompletna lista po *Pravilu 65ter* bude uvedena u spis. I on zna da se to neće dogoditi. I na kraju, iako razumem zabrinutost kada se radi o obimu materijala, tih 40 gigabajta se ne odnosi samo na dokumenta, već i na fotografije, i na slične materijale koji su veoma obimni i zauzimaju prilično prostora, a sve će to biti identifikovano tokom procesa utvrđivanja nespornih činjenica, i tako dalje.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine. Ali mislim da je ključna poruka gospodina Kaya bila – što pre budu dobili obelodanjene materijale, biće tako i pre spremni za suđenje?

TUŽILAC TIEGER: Oni imaju obelodanjene dokumente, časni Sude. Ali mnogi problemi na koje nam je gospodin Kay skrenuo pažnju tiču se sistema po kome se vodi evidencija. To svakako nije njegova greška, ali se tu ne radi ni o obelodanjivanju. Druga stvar, kada je u pitanju *što pre to bolje*, gospodin Kay mi je poslao jedan *mail* u kome izražava zabrinutost po tom pitanju, i ja sam mu odgovorio iste večeri oko 23.00 časa uoči praznika UN-a, i ja sam mu odgovorio – praznik je bio u sredu – i odgovorio sam mu u roku od 24 časa i...

SUDIJA MOLOTO: Mislio sam da ste rekli da ste dan ranije otišli na praznovanje?

TUŽILAC TIEGER: Ne, izvinjavam se. Ne čudi da ste bili iznenađeni. U svakom slučaju, mi pokušavamo da odgovorimo na svako njegovo pitanje što je moguće pre, i mi to u osnovi i činimo od trenutka kako je stupio u ovaj predmet.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Tieger. U jednoj rečenici, da li možete sebi da date vremenski okvir?

TUŽILAC TIEGER: Kako bih utvrdio da li je gospodin Kay u posedu kompletnog obelodanjenog materijala?

SUDIJA MOLOTO: Da. Vi ste u poslednjoj rečenici rekli: "I mi to u osnovi i činimo." ...Ne, izvinjavam se. Sačekajte trenutak. Gde ste vi sada? "U svakom slučaju, mi

pokušavamo da odgovorimo na svako njegovo pitanje što je moguće pre." Da li možete sebi da date vremenski okvir za odgovor na njegovu zabrinutost?

TUŽILAC TIEGER: Kao što sam rekao, časni Sude, ja pokušavam da odgovorim u roku od 24 sata. I danas je naš menadžer za predmet imao konsultacije. Koliko sam ja razumeo, taj sastanak je bio veoma produktivan. Ja nemam ovde rezultate tog sastanka, ali niko to pitanje neće ostaviti po strani.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Hvala vam puno. Da li možemo da pređemo na sledeću tačku dnevnog reda, ukoliko više niko nema ništa da kaže na ovu temu. Sledeća tačka je Primena *Pravila 126 bis*. Možete da očekujete da će se ovo Pravilo striktnije primenjivati ubuduće kada su u pitanju podnesci. Drugim rečima, svim replikama na odgovore moraju da prethode zahtevi za dopuštenje replike. Ista stvar važi i kada je u pitanju replika na repliku. Isto tako, svakom dostavljanju dopisa ili dodatnih podnesaka moraju da prethode zahtevi da oni budu dostavljeni. Time želimo da izbegnemo preteranu upotrebu replike na repliku ili podnošenje dodatnih podnesaka, a čime se onda dodatno odgađa rešenje određenog pitanja na koje se to odnosi. Pošto sam to rekao, da li neko ima potrebu da nešto kaže po tom pitanju? Izvolite, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Svi su razumeli suštinu, časni Sude, i zbog toga niko ništa nema da kaže. Ne žele da odgovaraju onda kada za to nema potrebe.

SUDIJA MOLOTO: Vi govorite i u njihovo ime? Hvala vam puno. Želim da verujem u to. Onda možemo brzo da pređemo preko ovog pitanja i da na kraju stignemo do nerešenih podnesaka. Mislim da ste svi juče obavешteni od strane višeg sudskog savetnika da će Pretresno veće ubrzo doneti odluku o dve stvari. Jedna odluka će biti kombinovana, i odnosiće se i na podnesak Odbrane Gotovine od 26. marta – kojim se traži na osnovu *Pravila 73* od Pretpretresnog veća da se određeni delovi pretpretresnog podneska Tužilaštva izbace, a to se tiče dodatka zajedničkoj Optužnici - ovo je veoma dugo navođenje - kao i od 17. maja podnesak Tužilaštva u kome se traži dopuna Optužnice. O obe ove stvari će biti odlučeno veoma brzo jednom odlukom. Druga odluka odnosiće se na podnesak Odbrane gospodina Gotovine kojim se traži privremeno puštanje na slobodu i koja je podneta 7. avgusta. Kako ne bih zaboravio, dopustite da samo spomenem ovo pre nego što budemo prešli na ovo o čemu sam upravo govorio. Radi se o sudskom nalogu u vezi sa obnavljanjem privremenog puštanja na slobodu gospode Markača i Čermaka koji je već dostavljen. Dakle, posle ove statusne konferencije, dobićete obavешtenje o tome. Da li ima nekog komentara o ovom drugom pitanju? Da, gospodine...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u vezi sa ovim podneskom kojim tražimo privremeno puštanje na slobodu, takođe postoji i podnesak u kome tražimo raspravu na kojoj će se izvoditi dokazi po tom pitanju.

SUDIJA MOLOTO: Da. I o tome će biti doneta odluka.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA MOLOTO: I o tome ćete čuti, gospodine. U redu? Još nešto? Izvolite, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Hvala, časni Sude. Ništa na strani Tužilaštva.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Kay? Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT KAY: Ne, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Da li postoji još nešto što bilo koja strana želi da pokrene na ovoj statusnoj konferenciji, a što se možda nije našlo na dnevnom redu? Počinjemo sa vama, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Ne, časni Sude. Hvala.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude. Hvala.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Ne, časni Sude. Hvala.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ne, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Mogu li svima da se zahvalim. To nas dovodi do kraja ove statusne konferencije. Sud prekida sa radom.

Statusna konferencija je završena u 17.00 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje